

CT Poland

Biuro Podróży

ARGENTYNA, BRAZYLIA

INFORMACJE PRAKTYCZNE

CT Poland Biuro Podróży

al. Jana Pawła II 61 lok. 2, 01 – 031 Warszawa

tel. 22 654 51 33

fax: 22 620 52 71

e-mail: info@ctpoland.com.pl

www.ctpoland.com.pl

Członek Warszawskiej Izby Turystyki

PRZELOTY MIĘDZYNARODOWE

Przeloty odbywają się samolotami rejsowymi z międzylądowaniem w jednym z portów lotniczych. Dokładne informacje o godzinach przelotów i zbiorce otrzymają Państwo na ok. trzy tygodnie przed wycieczką w liście, który wysyłamy e-mailem (jeśli podali go Państwo na umowie) lub pocztą. Podczas niektórych krótkich lotów, linie lotnicze nie zapewniają posiłku oraz napojów. Wówczas istnieje możliwość kupienia kanapki na pokładzie za ok. 5 EUR/szt. Podczas długich rejsów do i z Ameryki serwowane będą dwa posiłki, w tym co najmniej jeden ciepły oraz zimne i ciepłe napoje.

Wybór miejsca w samolocie możliwy jest tylko podczas odprawy na lotnisku.

DOKUMENTY PODRÓŻY

Podczas spotkania na lotnisku pilot przekaze Państwu dokumenty podróży: wydruk biletu elektronicznego na przelot międzynarodowy oraz polisę ubezpieczeniową. Pilot wręczy Państwu również zawieszki na bagaże. Dokumenty te zostaną wydane po okazaniu dowodu osobistego lub kopii umowy z naszym biurem. Bilety na wszystkie przeloty wewnętrzne będzie miał ze sobą lokalny przewodnik.

UWAGA: Po odprawie prosimy nie wyrzucać wydruku biletu elektronicznego. Może okazać się on niezbędny podczas powrotnego lotu do Polski.

PROSIMI PAMIĘTAĆ O ZABRANIU PASZPORTU.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w przypadku opóźnienia lub odwołania lotu linia lotnicza zapewnia przelot w późniejszym terminie, a jeśli to konieczne także nocleg i wyżywienie.

BAGAŻ PODCZAS PRZELOTÓW MIĘDZYNARODOWYCH I WEWNĘTRZNYCH

Bagaż główny: Waga bagażu nadanego przez 1 osobę w trakcie odprawy biletowo-bagażowej nie powinna przekraczać 23 kg. Dla dwóch lub więcej osób posiadających jedną sztukę wspólnego bagażu, waga bagażu nie może przekroczyć również 23 kg. **Informacje o przewoźniku oraz o limicie bagażowym znajdują Państwo w liście, który prześlemy na ok. trzy tygodnie przed wylotem.**

Podczas przelotów wewnątrz Argentyny i Brazylii ciężar nadanego bagażu nie może przekroczyć 23 kg/os. Każda linia lotnicza ma własny taryfikator opłat za nadbagaż.

UWAGA: Prosimy pamiętać o podpisaniu bagażu i zapięciu na szyfr lub kłódkę.

Nasze firmowe zawieszki otrzymają Państwo z rąk pilota na lotnisku.

Warto zaopatrzyć się w kłódki z certyfikatem TSA (Transportation Security Administration). Służby celne mają prawo otworzyć walizkę w celach kontroli bezpieczeństwa. Tylko takie kłódki mogą być otwarte przez służby celne bez uszkodzania ich. Pozostałe po otwarciu nie nadają się już do użytku. Tyczy się to jednak tylko służb celnych w Europie i USA.

Bagaż podręczny: 1 sztuka, nieprzekraczająca wymiarami sześcianu o wymiarach 55cm / 40cm / 20cm i nie cięższą niż 8 kg; a także płaszcz, parasol, niewielkich rozmiarów torebkę i niewielką ilość materiałów do czytania na pokładzie samolotu. Wszystkich pasażerów obowiązują przepisy dot. przewozu bagażu, np. zakaz przewozu przedmiotów niebezpiecznych oraz przepisy celne i graniczne.

PAKOWANIE BAGAŻU GŁÓWNEGO

Z uwagi na charakter wycieczki najwygodniejszym bagażem będzie walizka na kółkach o niewielkich rozmiarach.

Podczas pakowania przydatne okażą się duże plastikowe torby. Może się zdarzyć, że w trakcie podróży część ubrań zamoknie od deszczu czy wilgoci w powietrzu. W wilgotnym klimacie

ubrania schną wiele dni i przełożenie ich do oddzielnych plastikowych toreb pozwoli oddzielić je od reszty suchych ubrań.

Zdarza się, że podczas lotu kosmetyki tracą szczelność i rozlewają się w bagażu. Dobrze jest je również zapakować w oddzielne plastikowe woreczki.

Jeśli podróżujemy z drugą osobą, mając do dyspozycji dwie walizki, dobrze jest spakować część rzeczy każdej z osób do jednej, pozostałe do drugiej. W przypadku zagubienia jednego bagażu przez linie lotnicze, co zdarza się bardzo rzadko, pozwoli to komfortowo doczekać momentu dostarczenia przez linię zagubionego bagażu.

Podczas pobytu w hotelach, na lotnisku, na dworcu czy podczas przeprawy promowej usługi bagażowe nie są objęte ceną wycieczki, w niektórych miejscach nie są one w ogóle dostępne. Prosimy wziąć to pod uwagę przygotowując bagaż.

PAKOWANIE BAGAŻU PODRĘCZNEGO

Bagaż główny powinien być nie za duży i nie za ciężki. Na przelotach wewnętrznych w Brazylii maksymalnie może ważyć 23 kg.

Warto trzymać dokumenty lub pieniądze w oddzielnych saszetkach, dodatkowo w plastikowych torbach, co ochroni je przed kurzem czy wilgocią. Tyczy się to głównie paszportu, biletów lotniczych czy pieniędzy.

Ze względu na przelot samolotem (zarówno podczas przelotów międzynarodowych, jak i wewnętrznych) w bagażu podręcznym nie wolno przewozić przedmiotów zaliczanych do niebezpiecznych (nożyki, pilniczki oraz płyny, żele i aerozole itp.). Zgodnie z przepisami płyny przewożone w bagażu podręcznym muszą znajdować się w pojemnikach, z których żaden nie może przekraczać 100 ml - muszą być one zapakowane w jedną przezroczystą plastikową zamykaną torbę o pojemności nie przekraczającej jednego litra (np. torebka dwuścienna w wymiarach 22 cm x 15cm, z plastikowym suwakiem). Perfumy i alkohol zakupione w sklepach wolnoślowych można wносить na pokład samolotów, jednak muszą być one zapakowane w specjalnie zabezpieczone przez personel sklepu torby.

PŁYNY O POJEMNOŚCI POWYŻEJ 100 ML, ZAKUPIONE POZA UE, NIE MOGĄ BYĆ WWOŻONE DO UE W BAGAŻU PODRĘCZNYM (oznacza to, że jeśli powrót do kraju odbywa się przez port UE, nie można dokonać zakupu takich płynów na lotnisku w Ameryce).

Definicja substancji płynnych, których w dużych ilościach nie wolno przewozić w bagażu podręcznym obejmuje: wodę i inne napoje, zupy, syropy, perfumy, żele (np. do włosów), pasty (w tym pasty do zębów); kosmetyki w płynnej formie (błyszczak, podkład, tusz do rzęs), kremy, odżywki i oliwki, spraye, substancje płynne pod ciśnieniem (np. żele do golenia, dezodoranty) oraz inne substancje o podobnej konsystencji.

W bagażu podręcznym przyda się długopis, gdyż podczas podróży wypełnia się liczne formularze wjazdowe, wyjazdowe, deklaracje celne itd.

CO ZABRAĆ ZE SOBĄ:

- ubrania: powinny być dostosowane do trasy i terminu (proszę sprawdzić tabelę klimatyczną); lekkie, oddychające, wygodne ubrania, sweter lub inne ciepłe okrycie może się przydać podczas pobytu w klimatyzowanych pomieszczeniach, np. w hotelach czy restauracjach. Do dżungli lekkie, przewiewne koszule z długim rękawem, podobnie spodnie. Na szyję przyda się chusta. **UWAGA:** Na przedstawienie tango wymagany jest strój typu casual (bez krótkich spodni i sportowych butów lub sandałów w przypadku panów).
- wygodne obuwie kryte typu trekkingowego (do spacerów po dżungli), sandały na płaskim obcasie, klapki na plażę i pod prysznic.

- na plażę stroje kąpielowe.
- leki zażywane regularnie (leki zażywane codziennie lub co kilka dni należy ZAWSZE wkładać do bagażu podręcznego),
- **małą torbę lub plecak na całodniowe wycieczki. Może się zdarzyć, że na pobyt w Amazonii, będzie trzeba zostawić główny bagaż w Manaus i zabrać ze sobą do łodzi mały podręczny bagaż o wadze 5 kg.**
- okrycie głowy dla ochrony przed słońcem, strój przeciwdeszczowy, warto zabrać parasolkę.
- okulary przeciwsłoneczne, krem z filtrem, balsam nawilżający,
- przejściówkę do gniazdka elektrycznego,
- karty pamięci do aparatu fotograficznego lub zapasowe filmy, baterie,
- mały ręczniczek lub wilgotne chusteczki,
- **preparat przeciwko komarom (repellent),**
- latarkę, najlepiej typu „czołówka” (zdarzają się przerwy w dostawie prądu, braki prądu w dżungli).

CZEGO NIE ZABIERAĆ

- dużych ręczników kąpielowych – są dostępne w każdym pokoju,

INFORMACJA O HOTELACH:

Hotele, z których korzystamy na trasie to obiekty o standardzie 3* i 4*. Pokoje hotelowe wyposażone są w łazienkę, klimatyzację, telewizor oraz telefon. W pokojach znajdują się również zestawy do herbaty oraz czajnik elektryczny. W niektórych hotelach znajdują Państwo również sejf. Łazienki wyposażone są w ręczniki kąpielowe, mydło, szampon, pastę do zębów (wszystkie w niewielkich opakowaniach), szczoteczki do zębów, papier toaletowy. W niektórych hotelach jest także suszarka do włosów i jednorazowe klapki. Niektóre łazienki wyposażone są w dodatkowe produkty (gąbka do masażu, prezerwatywy, itp.) – wszystkie one są dodatkowo płatne. W razie wątpliwości prosimy pytać pilota. Hotele oferują 24 godzinny dostęp do ciepłej wody (nie dotyczy pobytu w Amazonii).

- W niektórych pokojach znajdują się mini bary. Napoje i słodycze, które znajdują się w środku są dodatkowo płatne.
- Doba hotelowa trwa, w zależności od hotelu od godziny 12:00-14:00 do godz. 12:00 dnia następnego. Istnieje prawdopodobieństwo, że po porannym przylocie do Buenos, pokoje nie będą jeszcze dostępne; w takim przypadku najpierw realizowana będzie część zwiedzania. Po otrzymaniu przez pilota potwierdzenia z hotelu o możliwości wcześniejszego zakwaterowania, grupa pojedzie do hotelu.
- Ze względu na bogaty program zwiedzania, zazwyczaj nie ma możliwości powrotu do hotelu w ciągu dnia (grupa wyjeżdża rano po śniadaniu, a wraca wieczorem po kolacji).

POBYT W AMAZONII:

- Podczas pobytu w Amazonii w Amazon Village, standard zakwaterowania jest niższy niż w miastach - np. w pokojach **brak**: telefonów, suszarek do włosów i sejfów oraz wanny w łazience (warto zabrać ze sobą klapki pod prysznic). W pokojach nie ma klimatyzacji. **NIE MA GORAŃCEJ WODY.** W każdym pokoju umieszczona jest siatka na komary, dwa osobne łóżka, prywatna łazienka z prysznicem oraz weranda z hamakiem. Amazon Village jest zaklasyfikowane jako „special ecological lodging” przez Brazilian Tourism Bureau. Obiekt składa się z centralnego obszaru „open air” otoczonego 20 domkami z których większość składa się z dwóch oddzielnych pokoi. **Obiekt nie jest wyposażony w generator elektryczny i energia pochodzi z alternatywnych źródeł (12V).**

PONIEWAŻ NIE MA PRĄDU 110V/220V, NIE MA MOŻLIWOŚCI NAŁADOWANIA BATERII DO APARATÓW, TELEFONÓW ITD. ŚWIATŁO W PKOJACH JEST LIMITOWANE, nie ma gorącej wody. Lobby jest oświetlane świecami lub lampami.

PASZPORT

Podczas podróży niezbędnym dokumentem będzie paszport. Paszport musi być ważny 6 miesięcy od daty powrotu z wycieczki oraz posiadać wolne strony na stemple graniczne.

KLIMAT

Warunki klimatyczne w Argentynie są bardzo urozmaicone: na równinach pampy panuje klimat umiarkowany i wilgotny, na zachodzie Patagonii – zimny i wilgotny, na północy Międzyrzecza (w widłach Parany i Urugwaju) – subtropikalny, a na północnym zachodzie kraju – gorący kontynentalny. Od listopada do marca (tutejsza wiosna–lato) średnia temperatura wynosi ok. 23°C, od czerwca do września (jesień–zima) – ok. 12°C. W Buenos Aires od listopada do lutego bywa bardzo gorąco, temperatura waha się między 27 a 35°C, a wilgotność latem sięga 70%. Zimą temperatura wynosi ok. 11°C, zaś wiosną i jesienią ok. 17°C.

Brazylia: większa część kraju leży w strefie klimatów równikowych oraz podrównikowych. Tereny usytuowane na południu kraju charakteryzują się klimatem zwrotnikowym. W strefie klimatu równikowego leży Nizina Amazonki oraz regiony leżące nad morzem na północy i południu kraju. W strefie tej średnie roczne temperatury wynoszą 24°C. Jest to strefa, w której występują wysokie opady sięgające nawet 4000 mm rocznie. Do strefy klimatu podrównikowego należy Wyżyna Gujańska i część Wyżyny Brazylijskiej. Występuje tu strefa sucha i deszczowa. Średnie roczne temperatury wynoszą w tym obszarze od 19 do 26°C, a opady roczne sięgają ok. 1500 mm. Południowa część kraju jest zdominowana przez klimat zwrotnikowy, do tej strefy należą przede wszystkim stany Rio Grande do Sul, Santa Catarina oraz region wokół miasta São Paulo. Występowanie opadów jest rzadkie a wartości roczne osiągają wartości nie wyższe niż 500 mm. W tym rejonie oraz przede wszystkim na terenach górskich można zauważyć wysokie wahania temperatur.

Średnie najwyższych (W) i najniższych (N) temperatur w wybranych miastach, podane w °C.

Miesiąc	Buenos Aires		Rio de Janeiro		Manaus	
	W	N	W	N	W	N
I	18	29	22	30	23	30
II	17	27	22	29	23	30
III	15	25	21	28	23	30
IV	11	21	20	27	23	30
V	8	18	18	25	23	31
VI	7	14	17	24	23	30
VII	6	14	16	24	23	32
VIII	6	16	17	25	23	33
IX	8	18	18	25	23	33
X	11	21	19	26	23	31
XI	14	24	20	27	23	32
XII	16	27	21	28	23	31

RÓŻNICA CZASU W STOSUNKU DO CZASU W POLSCE

Czas w Argentynie różni się o -5 godzin w stosunku do letniego czasu polskiego oraz -4 godziny w okresie zimowym w Polsce.

Brazylia jest dużym krajem i obejmuje kilka strefach czasowych. Czas w Rio de Janeiro różni się o -5 godzin w czasie obowiązywania czasu letniego w Polsce. W okresie zimowym przyjeżdżając do Brazylii przesuwamy polskie zegarki o -4 godziny.

PRZECHOWYWANIE PIENIĘDZY

Najlepiej zabrać ze sobą zarówno gotówkę, jak i karty kredytowe. Nigdy jednak nie należy trzymać ich w jednym miejscu. Dobrze jest również gotówkę rozłożyć na części. Przyda się specjalna torebka zawieszana na szyi bądź pasek z kilkoma kieszeniami, gdzie można trzymać pieniądze. Bezwzględnie należy pilnować pieniędzy w takich sytuacjach jak przepakowywanie, zakupy czy wymiana waluty.

POSIŁKI

Podczas trasy będą Państwo mieli okazję spróbować różnych dań kuchni argentyńskiej i brazylijskiej. Śniadania są spożywane w hotelach i mają formę bufetu. Restauracje dobieramy bardzo starannie, najczęściej są to lokalne restauracje poza hotelami.

Kuchnia argentyńska jest bardzo aromatyczna ze względu na dużą ilość przypraw jakie dodawane są do potraw. Jest to kuchnia, na którą wpływ mają przepisy kuchni europejskiej. Wśród składników znajdziemy głównie mięso. Argentyna jest słynna przede wszystkim ze swoich win, ponieważ panują tu idealne warunki do uprawy winorośli. Bardzo popularne wśród Argentyńczyków jest urządzenie grilla, przygotowywane są wtedy różne mięsa zaprawiane w marynacie czosnkowo ziołowej. Przyrządza się tu także różne sałatki oraz pierogi m.in. z mięsnym nadzieniem.

Brazylia: nie należy pić wody z wodociągów, dla bezpieczeństwa własnego zdrowia lepiej kupować tą butelkowaną, którą można znaleźć w każdym sklepie spożywczym. Można spróbować także brazylijskich soków, tzw. Sucos – jest dużo różnych smaków. Jeśli chodzi o alkohole popularnym trunkiem wśród Brazylijczyków jest rum produkowany z trzciny cukrowej, który nazywany jest cachaça. Jest to składnik wielu koktajli o ciekawym smaku. Chcąc zakupić cachaça najlepiej wybrać ten z renomowanych sklepów lub barów, będziemy mieli wtedy pewność, że jest dobrej jakości. Popularne jest także brazylijskie piwo, które cenione jest za złocisty kolor oraz głęboki smak chmielu. Za symbol narodowy Brazylii jest uważane przez jej mieszkańców piwo Chopp należące do typu Pilsner. Warto skosztować tutejszych owoców, niektórych nie znajdziemy w Europie.

TRANSPORT

AUTOKAR

Podczas trasy grupa przemieszcza się autokarami lub mikrobusami dostosowanymi do liczebności grupy. Kolejność zapisu na wycieczkę nie decyduje o wyborze zajmowanych miejsc w autokarze.

SAMOLOTY

Zgodnie z programem wycieczki duże odległości pokonywać będą Państwo samolotami. Bilety na przeloty wewnętrzne będą w posiadaniu przewodnika lub pilota.

Podczas przelotów wewnętrznych korzystamy z różnych lokalnych linii (np. LAN Airlines, GOL). Na trasach wewnętrznych obowiązują te same zasady przewozu bagażu, co podczas przelotów międzynarodowych. Alkohol może być przewożony w bagażu głównym pod wa-

runkiem, że butelka nie jest napoczęta. Zarówno w bagażu podręcznym jak i w głównym nie wolno przewozić zapalniczek i zapalek.

OBŚŁUGA PILOTA I PRZEWODNIKÓW

Grupie towarzyszy licencjonowany polski pilot wycieczek, który spotyka się z grupą w dniu wylotu na lotnisku w Warszawie. W każdym mieście jest również przewodnik miejscowy posługujący się językiem angielskim. W zwiedzanych miejscach polski pilot tłumaczy to, co o zabawkach opowiadają lokalni przewodnicy. Pilot nie oprowadza grup po obiektach muzealnych, jednak służy zawsze swoją wiedzą i doświadczeniem.

ZAKUPY, WYMIANA PIENIĘDZY, KARTY PŁATNICZE, CENY

Argentyna: oficjalną walutą Argentyny jest peso (ARS). Banknoty mają nominały 2, 5, 10, 20, 50 i 100 peso, bilon ma wartość 1 peso oraz 1, 5, 10, 25 i 50 centavos. Średni kurs (wrzesień 2016): 1 USD = 15 ARS, 1 EUR = 17 ARS.

Dolary USA są często przyjmowane jako środek płatniczy. Wymiany na walutę narodową dokonuje się w bankach oraz autoryzowanych kantorach (w dni robocze w godz. od 10:00 do 15:00). Należy unikać wymiany u przypadkowych osób ze względu na ryzyko otrzymania fałszywych pieniędzy. Najbardziej popularne karty kredytowe to American Express, VISA, Diners Club i MasterCard (przy płaceniu kartami kredytowymi należy okazać ważny paszport). Poza Buenos Aires należy liczyć się z problemami przy płaceniu czekami podróżnymi.

W Brazylii walutą jest real brazylijski (BRL), 1 BRL = 100 centavo;

Średni kurs (wrzesień 2016): 1 USD = 3,2 BRL, 1 EUR = 3,6 BRL

Wymiany waluty można dokonać w kantorach, bankach oraz biurach podróży, które deklarują takie usługi. Wiele hoteli także prowadzi wymianę waluty. Korzystając z kantorów, najlepiej wybierać te, które nie pobierają opłat za swoje usługi. Jeśli korzystamy z czeków podróżnych przy wymianie będziemy musieli zapłacić 1% wymienianej kwoty. Kartami kredytowymi zapłacimy prawie wszędzie, szczególnie jeśli regulujemy rachunki w hotelach, sklepach oraz restauracjach. Robiąc zakupy w małych sklepach oraz na targowiskach będziemy musieli dysponować gotówką. Karty, które są najczęściej przyjmowane to karty: MasterCard, Visa, American Express.

Pamiętki: Wśród przyjezdnych popularnością cieszą się wyroby skórzane, przywożone do domu jako pamiętki. W sklepikach z pamiętkami znajdziemy wiele przedmiotów rękodzielniczych, jak na przykład wyroby ludów indiańskich. Interesującą pamiętkę będą stanowiły instrumenty muzyczne, czy płyty z muzyką oryginalnych zespołów brazylijskich. Jeśli planujemy zakup pamiętek wykonanych ze skór, czy innych zwierzęcych surowców, najlepiej wybierać sklepy, które należą do jednej z fundacji ochrony środowiska, które wydają odpowiednie zaświadczenia. Dzięki nim unikniemy nieprzyjemności podczas przekraczania granic.

Zabronione: Wracając z Brazylii należy się upewnić, że w bagażach nie ma pamiętek, które mogą przysporzyć wielu kłopotów. Należą do nich między innymi żywe zwierzęta, przedmioty zdobione piórami dzikich zwierząt, wyroby ze skorup żółwi morskich, pająki, kaktusy i storczyki, muszle przydaczni oraz skrzydelnika olbrzymiego. Nie można także wywozić biżuterii oraz innych przedmiotów wykonanych z koralowców, krokodyli i kajmanów ani ubrań z wełny wikunii. Wywóz tzw. pałeczek deszczowych jest dozwolony do trzech sztuk na osobę. Nie wolno wywozić żadnego gatunku roślin/zwierząt objętego ochroną i wpisanego na listę Konwencji Waszyngtońskiej.

WYCIECZKI FAKULTATYWNE

Ideą CT Poland jest jak najpełniejsza prezentacja odwiedzanego kraju. Wiele imprez oferowanych przez inne biura jako opcjonalne punkty programu, u nas wliczone są w cenę imprezy. Bogate programy stwarzają stosunkowo mało okazji do ich fakultatywnego uzupełniania. Oferowane na miejscu fakultety stanowią propozycję lokalnych przewodników i mogą odbywać się tylko pod warunkiem zrealizowania głównych punktów programu. Cena wycieczek fakultatywnych uzależniona jest od ilości osób w nich uczestniczących.

NAPIWKI

Kwota 50 USD/os. wskazana w umowie, przeznaczona jest na zwyczajowe napiwki dla lokalnych przewodników oraz kierowców. Zwyczajowo zbiera je pilot wycieczki pierwszego dnia po przylocie do Argentyny i rozdaje w imieniu grupy podczas całego wyjazdu. W cenę wycieczki nie są wliczone są napiwki za usługi bagażowe w hotelach (ok. 1 USD/szt. bagażu).

POROZUMIEWANIE SIĘ

Językiem urzędowym w Argentynie jest hiszpański a w Brazylii język portugalski.

W obu krajach można porozumieć się po angielsku. Przynajmniej w podstawowym zakresie, mówi zazwyczaj obsługa hotelowa oraz sprzedawcy na większych bazarach, nastawionych na turystów z zagranicy. Język angielski jest również językiem, jakim posługują się lokalni przewodnicy podczas wycieczki.

NAPIĘCIE W SIECI

W Argentynie napięcie 220V / 50Hz.

Gniazdko elektryczne dostosowane do wtyczek z dwoma okrągłymi bolcami, jak w Polsce lub do wtyczek z trzema prostokątnymi bolcami.

Brazylia: napięcie elektryczne różni się w różnych regionach Brazylii i wynosi 110V w stanach północnych oraz 220V w stanach centralnych i południowych. Wybierając się do Brazylii ze swoim sprzętem elektronicznym należy zabrać ze sobą konwerter.

TELEFONY

Argentyna: telefonowanie z numeru działającego w polskiej sieci komórkowej jest drogie. Najlepiej wykorzystać możliwość telefonowania przez Internet korzystając z darmowych komunikatorów internetowych.

Telefonowanie z Brazylii umożliwia specjalny urządzenie komunikacji, gdzie za połączenie płaci się dopiero po jego zakończeniu. Opłaty za minutę połączenia to ok. 1,75 USD. Istnieje także możliwość telefonowania z hotelu, jednak przed połączeniem warto sprawdzić obowiązujące ceny.

Lokalne karty telefoniczne nie umożliwiają połączenia z abonentami z Europy. Dzwoniąc do Polski możemy skorzystać ze specjalnej opcji Poland Direct, aby tego dokonać należy przed podaniem numeru abonenta wpisać numer 0 800 890 4811. Najtańszą opcją komunikacji z osobami, które zostały w Polsce jest połączenie internetowe. Kafejki internetowe znajdują się w każdym większym mieście. Telefony komórkowe przywożone z Polski zwykle działają jedynie w większych miastach i dotyczy to prawie wyłącznie aparatów 3-systemowych (w Brazylii dominuje system amerykański, system GSM nie jest jeszcze rozpowszechniony).

BEZPIECZEŃSTWO

Argentyna: kradzieże, włamania, również z użyciem broni, zdarzają się często. Zaleca się zachowanie ostrożności i czujności. Kradzieże bagażu zdarzają się szczególnie często na

dworcach autobusowych, ale również w innych miejscach uczęszczanych przez turystów. Najlepiej wystrzegać się ostentacyjnych oznak zamożności. Nie należy zapuszczać się w ubogie dzielnice, szczególnie wieczorem lub w nocy. Bilety, dokumenty, większe sumy pieniędzy lub cenne przedmioty winno się przechowywać w sejfie hotelowym, a przy sobie nosić jedynie niezbędne kwoty. Warto zaopatrzyć się w kopię dokumentu tożsamości (paszport), oryginał zaś przechowywać w bezpiecznym miejscu.

Brazylia: we wszystkich, a zwłaszcza w wielkich miastach: Rio de Janeiro, Vitoria, São Paulo, Salvador, Recife, Fortaleza i Manaus trzeba zachować szczególną ostrożność. Kradzieże i napaści na turystów są bardzo częste a zagrożenie przestępczością pospolitą bardzo duże.

W całej Brazylii notuje się napady z bronią w rękę i porwania, w tym również turystów zagranicznych. Osoby zaatakowane powinny bezwzględnie, dla własnego bezpieczeństwa, oddać posiadane przedmioty, nie stawiać oporu i nie dyskutować. Wskazane jest unikanie bocznych ulic oraz dzielnic uważanych za niebezpieczne. Nie należy poruszać się w nocy – jeżeli zaistnieje taka konieczność, trzeba szukać miejsc uczęszczanych i oświetlonych, patrolowanych przez policję. Największe ryzyko jest po zmroku i nad ranem, jednakże napaść może zdarzyć się również w biały dzień. Turyści powinni zachować ostrożność na plażach, w pobliżu hoteli, dyskotek, klubów nocnych, banków i bankomatów. Przypadki kradzieży w miejskich autobusach, na lotniskach są również bardzo częste. Nie należy nosić przy sobie kosztowności, szczególnie w miejscach odwiedzanych tłumnie przez turystów, jak np. plaże Copacabana, Leblon, Ipanema w Rio de Janeiro. Ważne dokumenty i większe sumy pieniędzy należy deponować w hotelowych sejfach. Dobrym pomysłem jest zrobienie kserokopii paszportu i pozostawienie oryginału w hotelowym sejfie. Pod żadnym pozorem nie należy wymieniać obcej waluty na miejscową u przypadkowych osób na ulicy. W większych ośrodkach turystycznych działa policja turystyczna DEATUR, której obowiązkiem jest udzielanie pomocy turystom, którzy stali się ofiarą przestępstw lub wypadków. W przypadku kradzieży należy natychmiast udać się na policję oraz żądać wydania protokołu policyjnego (*boletim de ocorrência*), co ułatwi ewentualne późniejsze uzyskanie odszkodowania. Jeśli policja nalega na przeprowadzenie badania lekarskiego, trzeba wyrazić zgodę. Podstawową zasadą bezpieczeństwa w miejscach publicznych jest niezwracanie na siebie uwagi i nieposiadanie przy sobie niczego cennego. Należy zachować ostrożność, posługując się telefonem komórkowym w miejscach publicznych, zwłaszcza na plażach. Aparaty fotograficzne i kamery wideo lepiej nosić schowane w torbie.

Na co dzień, nie należy nosić na sobie żadnych kosztowności, w tym złotych łańcuszków, drogich, zwracających uwagę zegarków. Stosowanie się do zaleceń pilota wycieczki może zdecydowanie zmniejszyć ryzyko kradzieży i wszelkiego niebezpieczeństwa.

ZDROWIE PRZED WYJAZDEM

Argentyna: nie są wymagane żadne zaświadczenia o szczepieniach. Opieka medyczna jest ogólnie dostępna, średni koszt wizyty prywatnej wynosi ok. 40 USD.

Jak podczas każdej, egzotycznej podróży, przydają się szczepienia „klasyczne”: przeciwko żółtaczce, durowi brzuszemu, tężcowi. Tereny odwiedzane w Argentynie w trakcie podróży zasadniczo nie są zagrożone malarią. Szczegółowe informacje można zdobyć w najbliższej placówce Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Brazylia: podróżni przybywający z Europy nie muszą przedstawiać na granicy międzynarodowej książeczki szczepień, jednak niektóre szczepienia są zalecane:

- WZW A, WZW B, polio, błonica, tężec, krztusiec, odra, świnka, różyczka i żółta febrze.

Świadectwa szczepień przeciw żółtej febrze wymagane są od osób wjeżdżających do Brazylii z krajów dotkniętych tą chorobą (dotyczy to głównie: Boliwii, Ekwadoru, Gujany Francuskiej,

Kolumbii, Peru i Wenezueli). Szczepień należy dokonać co najmniej 10 dni przed przekroczeniem granicy.

- należy pamiętać, że w Brazylii istnieje zwiększone ryzyko wystąpienia WZW typu A.
- podróżni planujący pobyt dłuższy niż 1 miesiąc i odwiedzenie obszarów wiejskich powinni rozważyć przyjęcie szczepienia przeciwko wściekliczynie.
- w zależności od charakteru pobytu, rejonu kraju i czasu podróży, a także ogólnego stanu odporności organizmu, podróżni powinni rozważyć przyjęcie innych szczepień, np.: przeciwko grypie w regionach południowych i południowo-wschodnich Brazylii w okresie zimowym (czerwiec - wrzesień).

Profilaktyka innych chorób: - w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia chorób przewodu pokarmowego, należy przestrzegać standardowych zasad higieny: używanie butelkowanych napojów i wody mineralnej, korzystanie z fabrycznie zapakowanych kostek lodu, spożywanie dokładnie dogotowanego mięsa i ryb, spożywanie sałatek przechowywanych i podawanych w temperaturze poniżej 5°C oraz dbanie o dokładne mycie wszystkich owoców i warzyw przed spożyciem. Podróżni powinni sprawdzać ogólne warunki higieniczne podczas spożywania powszechnych produktów lokalnych takich jak: świeżo wykonywane soki owocowe, woda kokosowa, drinki i koktajle.

- w różnych częściach Brazylii występuje malaria i inne choroby przenoszone przez komary (denga, chikungunya, zika). W tych rejonach należy szczególnie zadbać o ochronę przed ukąszeniami komarów i innych owadów poprzez zastosowanie repelentów i ubieranie odpowiedniej odzieży oraz rozważyć zastosowanie dostępnej chemioprophylaktyki. W sezonie zimowym (czerwiec - wrzesień) liczebność populacji komarów jest niższa.

- w roku 2015 i 2016 odnotowano przypadki zarażenia wirusem zika. Zalecamy stosowanie się do zaleceń [Głównego Inspektoratu Sanitarnego](#), szczególnie dotyczy to kobiet w ciąży lub planujących zajście w ciążę.

- profilaktyka chorób przenoszonych przez krew i drogą płciową: unikanie ryzykownych zachowań seksualnych i kontaktu z zakażoną krwią. Zalecane jest szczepienie przeciwko tzw. „żółtacze wszczepiennej” (WZW typu B).

- osoby, które zostały poddane hospitalizacji w Brazylii powinny zgłosić ten fakt lekarzowi w przypadku kontynuacji leczenia w Polsce (ryzyko zakażeń szpitalnych).

Przychodnie i szpitale publiczne w Brazylii są bezpłatne w ramach posiadanego ubezpieczenia, ale usługi w nich świadczone są często na niskim poziomie. Obowiązuje zakaz wwozu większej ilości lekarstw do Brazylii. W przypadku wwozu większej ilości lekarstw, należy uzyskać stosowne zaświadczenie od polskiego lekarza, przetłumaczyć je na język portugalski u tłumacza przysięgłego a następnie dokonać legalizacji tłumaczenia w MSZ RP. Następnie, w Wydziale Konsularnym Ambasady Brazylii w Warszawie należy uzyskać dalszą legalizację. Zaświadczenie należy okazać brazylijskim służbom kontrolnym na granicy, na ich żądanie.

Przed zachorowaniem na choroby roznoszone przez komary (m.in. denga, malaria) należy zabezpieczać się również w sposób mechaniczny tzn. zasłaniać odsłonięte fragmenty ciała. W regionach gdzie te choroby mogą wystąpić powinno się nosić długie, przewiewne spodnie, skarpetki, koszule z długimi rękawami, używać repelentów, wieczorami unikać przebywania poza zabezpieczonymi siatkami lub moskitierami pomieszczeniami. Decyzję o przyjmowaniu lekarstw na malarię należy podjąć po konsultacji z odpowiednim lekarzem. Najlepiej zwrócić się do najbliższej placówki Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

W razie potrzeby skorzystania z miejscowych usług medycznych należy zgłosić się do pilota, bądź bezpośrednio do centrum alarmowego Ubezpieczyciela (numer telefonu znajdą Państwo na polisie, którą przekaże Państwu pilot wycieczki).

Na wypadek konieczności skorzystania z porady medycznej lub hospitalizacji koszty do 100 EUR z reguły pokrywa sam poszkodowany. Rachunki (należy pamiętać, aby zawsze o nie poprosić) rozliczane są po powrocie do Polski. Przed podróżą zalecamy wykonanie wszelkich niezbędnych badań oraz przeglądu stomatologicznego.

LEKI

Ze względów praktycznych wskazane jest zabranie najczęściej stosowanych w domu leków. Apteczka podróżna powinna zawierać środki przeciw komarom, dezynfekujące, plastry, leki przeciw bieguncie i przeziębieniu.

Leki zażywane regularnie (codziennie lub co kilka dni) należy ZAWSZE wkładać do bagażu podręcznego). Jeśli w bagażu podręcznym planują Państwo przewozić igły do podawania leku, wówczas niezbędne będzie zaświadczenie w języku polskim i angielskim wydane przez lekarza, zaświadczone o konieczności podania leku, poświadczony pieczęcią.

ZDROWIE W PODRÓŻY

Należy pamiętać, aby często myć i dezynfekować ręce, unikać dotykania twarzy i obgryzania paznokci oraz nawykowego obgryzania różnych rzeczy np. długopisów.

Tempo zwiedzania dostosowane jest do kondycji przeciętnego turysty. Należy pić dużo płynów, najlepiej wody.

JEDZENIE I PICIE W PODRÓŻY

Aby ustrzec się chorób należy dbać o higienę osobistą, unikać żywności niewiadomego pochodzenia i pić wyłącznie napoje zamknięte fabrycznie. Prosimy unikać napojów z lodem, bowiem lód rzadko robiony jest na bazie butelkowanej wody. Przez otwarcie butelki należy zwrócić uwagę, czy nie była ona naruszona.

Z pewnością przydadzą się środki pozwalające szybko zdezynfekować dłonie – żele, chusteczki. Woda z kranu nadaje się do mycia zębów. Nie zaleca się jej spożywania. Owoce należy spożywać po ich umyciu i obraniu ze skórki.

Jedząc na ulicy powinno się zwrócić uwagę czy sprzedawca ma rękawiczki (jeśli serwuje jedzenie rękoma) oraz czy zachowane są inne podstawowe zasady higieny.

OCHRONA PRZECIWSŁONECZNA

W Argentynie i Brazylii słońce operuje bardzo silnie. Prosimy o zabranie ze sobą środków z wysokim filtrem chroniących przed słońcem. Przyda się również czapka lub chustka oraz okulary przeciwsłoneczne.

JET LAG, CZYLI ZMIANA STREF CZASOWYCH

Jet lag to typowa dolegliwość podczas przekraczania kilku stref czasowych w krótkim czasie. Charakteryzuje się ogólnym zmęczeniem, sennością i rozdrażnieniem.

Oto kilka rad, które pomogą Państwu przyzwyczaić się szybko do nowej strefy czasowej.

1. Zaraz po wejściu do samolotu przestawić zegarek na czas obowiązujący w miejscu docelowym.
2. Od początku jeść i odpoczywać według czasu obowiązującego w miejscu docelowym.
3. Podczas nocnych przelotów spać jak najwięcej.
4. Unikać ciężkich potraw oraz dużych ilości alkoholu.
5. Podczas lotu warto co jakiś czas wstawać i robić lekkie ćwiczenia ruchowe.
6. Po przylocie unikać drzemki w ciągu dnia i położyć się spać według nowego czasu.

UBEZPIECZENIE

Uczestnik imprezy organizowanej przez Biuro Podróży CT Poland jest ubezpieczony w Towarzystwie Ubezpieczeń i Reasekuracji Allianz Polska S.A. Ubezpieczenie obejmuje pokrycie kosztów leczenia i pomoc w podróży (assistance) do 100 000 PLN na każde zdarzenie (**w tym, na podstawie dodatkowej umowy zawartej pomiędzy Biurem Podróży CT Poland a TUIR Allianz, ryzyko zaostrzeń i powikłań chorób przewlekłych**); wypłatę świadczenia związanego z trwałym uszczerbkiem na zdrowiu z tytułu następstwa nieszczęśliwego wypadku do 10 000 PLN; pokrycie kosztów utraty lub opóźnienia dostarczenia bagażu podróżnego do 1000 PLN. Szczegółowe informacje można znaleźć w „Ogólnych warunkach ubezpieczenia w podróży zagranicznej GLOBTROTTER”. Prosimy o dokładne zapoznanie się z warunkami ubezpieczenia, w szczególności z częścią „Wyłączenia odpowiedzialności”.

WIZA

Argentyna: Przy wjeździe do Argentyny trzeba okazać ważny paszport. Polacy nie potrzebują wizy, gdy udają się do Argentyny na okres do 90 dni. Można jednokrotnie przedłużyć pobyt o kolejny 90-dniowy okres, po czym należy starać się o prawa pobytowe. Poruszanie się po Argentynie jest swobodne. Nie ma obowiązku meldunkowego.

Brazylia: obywatele polscy przybywający do Brazylii w celu turystycznym i/lub biznesowym mają prawo do 90-dniowego pobytu bezwizowego w okresie 180 dni. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość wystąpienia o przedłużenie pobytu, jednak nie więcej niż o 90 dni. Paszport musi być ważny minimum 180 dni od dnia przekroczenia granicy. Przy przekraczaniu brazylijskiej granicy podróżujący otrzymuje kartę wjazdu. Należy ją bezwzględnie zachować, gdyż okazanie tej karty jest niezbędne podczas kontroli granicznej przy wyjeździe z Brazylii. Służby graniczne mogą żądać okazania biletu powrotnego, jak również odpowiednich środków finansowych na czas pobytu (karty kredytowe, czeki podróżne bądź gotówka). Zdarzają się przypadki skracania przez policję graniczną pobytu poprzez wstawienie specjalnego stempla do paszportu.

PRZEPISY GRANICZNE, CELNE I DEWIZOWE:

Argentyna: restrykcje celne nie odbiegają od powszechnie przyjętych standardów. Nie wolno wwozić żywności, nasion, jedzenia dla zwierząt itp. Bezcłowo można wwieźć podróżny bagaż osobisty o wartości do 300 USD oraz dodatkowo nowe rzeczy o wartości do 300 USD, nabyte w argentyńskiej strefie wolnocłowej. Przy wyjeździe na lotnisku można odzyskać podatek VAT (IVA) od większości zakupionych na terenie Argentyny towarów o wartości ponad 70 ARS (minimalna kwota na jednym rachunku) w sklepach włączonych do systemu Global Refund. Dozwolony jest wwóz i wywóz gotówki w kwocie nie przekraczającej 9.999 USD lub jej równowartości w innych walutach.

Przypadki naruszania i łamania prawa argentyńskiego mogą być karane grzywną lub pozbawieniem wolności. Argentyna jest obecnie jednym z głównych szlaków przemytu narkotyków z Ekwadoru, Kolumbii i Peru do Europy. Przemyt narkotyków zagrożony jest bezwzględnie stosowanymi karami pozbawienia wolności. Należy wystrzegać się przyjmowania przesyłek lub toreb od obcych osób.

Brazylia: przy wwozie i wywozie pieniędzy w kwocie do 10.000 BRL lub jej równowartości w walutach obcych nie ma obowiązku wypełniania deklaracji celnej. Wwiezienie większej kwoty należy zadeklarować. Szczegółowych informacji o obowiązujących procedurach można zasięgnąć w brazylijskich placówkach dyplomatycznych i konsularnych lub na granicy. Należy zgłosić wwóz telefonu komórkowego czy innego wartościowego sprzętu elektronicznego, który bę-

dzie używany na terenie kraju. Za nielegalny wwóz i wywóz, a także posiadanie narkotyków grozi kara pozbawienia wolności od 5 do 15 lat. W prawie istnieje pojęcie finansującego przemyt narkotyków, za co grozi kara od 8 do 25 lat pozbawienia wolności. Ze względu na działalność zorganizowanych międzynarodowych grup przestępczych należy zachować szczególną ostrożność i w każdej sytuacji bezwzględnie unikać przyjmowania przesyłek, pakunków lub bagażu od przypadkowych osób.

W Brazylii nie ma obowiązku meldunkowego, jednak w przypadku pobytu powyżej miesiąca należy zarejestrować się na posterunku Policji Federalnej przed upływem 30 dni od daty wjazdu.

PLACÓWKI DYPLOMATYCZNE:

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Argentyńskiej

Ambasador: Marek Pernal

Argentyna, Buenos Aires, Alejandro Maria de Aguado 2870, C 1425 CEB

Tel dyżurny: + 54 11 4808 1700

Fax: +5411 4808 1701

Email: buenosaires.amb.sekretariat@msz.gov.pl

WWW: <http://www.buenosaires.msz.gov.pl>

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Federacyjnej Republice Brazylii

Ambasador: Andrzej Maria Braiter

Brazylia, Brasilia, SES, Av. das Nações, Qd. 809, Lt. 33, 70.423-900, Brasilia-DF, Brasil

Tel dyżurny: +55 61 81431200

Tel: +55 61 32128000

Fax: +55 61 32428543

Email: brasilia.amb.sekretariat@msz.gov.pl; brbraamb@msz.gov.pl

WWW: <http://www.brasilia.msz.gov.pl>

ODPOWIEDZIALNA TURYSTYKA

Podróżując po świecie musimy pamiętać, że jesteśmy tylko gośćmi i że regulacje danego kraju zostały stworzone w oparciu o miejscowe realia a nie dla wygody turystów.

Podróżując należy pamiętać, aby:

1. Minimalizować skutki naszego pobytu.
2. Nie śmiecić, nawet jeśli miejscowi to robią.
3. Nie robić zdjęć ludziom, jeśli sobie tego nie życzą.
4. Nie niecierpliwic się, jeśli np. sprzedawca nie rozumie o co nam chodzi.
5. Przestrzegać prawa danego regionu oraz lokalnych zwyczajów.
6. Szanować inne zwyczaje, nawet jeśli ich nie rozumiemy.
7. Okazywać szacunek w miejscach kultu religijnego, zachować ciszę, jeśli takie są regulacje w danym miejscu.

PODSUMOWANIE

Dokładamy wszelkich starań, aby podróż Państwa przebiegła sprawnie i komfortowo. Na miejscu korzystamy z lokalnych firm transportowych, hoteli i restauracji doświadczonych w przyjmowaniu gości. Podróżowanie po obcym, dalekim i tak innym od naszego kraju czasem niesie jednak ze sobą niespodzianki. W przypadku jakichkolwiek problemów prosimy zgłaszać uwagi, sugestie, prośby czy pytania do przewodników i pilota wycieczki. Są to osoby doświadczone w podróży i z przyjemnością będą służyć Państwu pomocą i opieką.

Życzymy Państwu udanej podróży!